

В. В. Рогальська, к.ю.н., доцент,
професор кафедри кримінального процесу
та стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

О. М. Броневицька, к.ю.н., доцент,
доцент кафедри кримінально-правових дисциплін
Інституту права
Львівського державного університету внутрішніх справ

ПОВНОВАЖЕННЯ СЛІДЧОГО СУДДІ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОКРЕМИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ ДІЙ)

Стаття присвячена дослідженню одного з повноважень слідчого судді у кримінальному провадженні – проведення окремих слідчих (розшукових) ді, а саме: проведення допиту під час досудового розслідування в судовому засіданні, що передбачений ст. 225 КПК України. Проаналізовано національне законодавство на предмет його відповідності міжнародним стандартам, зокрема – вимогам Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25 жовтня 2007 року. Зроблено висновок, що в цілому норми національного законодавства відповідають вимогам вищезазначеної Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства, окрім вимог, що регламентовані в п. с, d, e, ст. 35. Виокремлено процесуальні вимоги до проведення допиту неповнолітніх осіб під час досудового розслідування, а саме: вимоги щодо осіб, які уповноважені проводити допити неповнолітніх, вимоги щодо місця проведення допиту неповнолітніх; вимоги щодо обов'язкової участі інших осіб під час проведення допиту неповнолітніх; вимоги щодо часу та тривалості проведення допиту неповнолітніх; вимоги щодо фіксації проведення допиту неповнолітніх. Запропоновано до внесення відповідних змін до КПК України, з метою мінімізації повторної травматизації неповнолітніх, слідчим, дізнавачам та прокурорам за можливості звертатися до слідчих суддів, які пройшли спеціальну підготовку щодо проведення таких допитів, з клопотанням про проведення виїзних судових засідань до кризових кімнат, дружніх до дитини для здійснення допитів неповнолітніх в порядку ст. 225 КПК України або проводити такі допити у режимі відеоконференції під час досудового розслідування в порядку ст. 232 КПК України, з урахуванням вимог ст. 615 КПК України. Окрім того, пропонується проводити допит неповнолітніх потерпілих, що постраждали від сексуального насильства за методикою процесуального інтерв'ю як одного з найбільш інноваційних інструментів здійснення правоохоронної діяльності.

Ключові слова: кримінальне провадження, досудове розслідування, слідчий суддя, слідчі (розшукові) дії, допит, неповнолітні, потерпілий, сексуальне насильство, воєнний стан, процесуальне інтерв'ю.

V. V. Rohalska, O. M. Bronevitska. Powers of the investigating judge in criminal proceedings during the conduct of individual investigators conducting individual investigative (search) actions

The article is devoted to the study of one of the powers of the investigating judge in criminal proceedings – conducting individual investigators (search), namely: conducting interrogation during pre-trial investigation in court session, which is provided for by Art. 225 of the CPC of Ukraine. The national legislation was analyzed for its compliance with international standards, in particular, with the requirements of the Council of Europe Convention on the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Violence of October 25, 2007. It was concluded that, in general, the norms of national legislation meet the requirements of the above-mentioned Convention of the Council of Europe on the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Violence, except for the requirements regulated in paragraphs c, d, e, 35 artical. Procedural requirements for the interrogation of minors during the pre-trial investigation are singled out, namely: requirements for persons authorized to conduct interrogations of minors, requirements for the place of interrogation of minors; requirements regarding the mandatory participation of other persons during the interrogation of minors; requirements regarding the time and duration of the interrogation of minors; requirements for recording the interrogation of minors. It is proposed to make appropriate changes to the Criminal Procedure Code of Ukraine, with the aim of minimizing the repeated traumatization of minors, to investigators, investigators and prosecutors for the opportunity to apply to investigative judges who have undergone special training in conducting such interrogations, with a request to hold court hearings on the go to crisis rooms, friendly to of a child for the purpose of interrogating minors in accordance with 225 artical of the Criminal Procedure Code of Ukraine or to conduct such interrogations in the mode of a video conference during a pre-trial investigation in accordance with 232 artical of the Criminal Code of Ukraine, taking into account the requirements of 615 artical of the CCP of Ukraine. In addition, it is proposed to interrogate minor victims of sexual violence using the procedural interview method as one of the most innovative tools for law enforcement.

Key words: criminal investigation, preliminary investigation, investigative judge, investigative (search) actions, interrogation, minors, victim, sexual violence, martial law, investigative interview.

Постановка проблеми. Під повноваженнями слідчого судді в доктрині кримінального процесу розуміють сукупність взаємопов'язаних прав та обов'язків (правообов'язків), установлених для виконання ним процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень зі здійснення судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні [1, с. 9].

Класифікація повноважень слідчого судді неодноразово проводилася у працях І.В. Глов'юк, В. О. Попелюшка, А.Р. Туманянц, Н.П. Сизої та інших дослідників. На відміну від сторін обвинувачення та захисту, КПК України не визначає права/повноваження слідчого судді. Вони згадуються в положеннях КПК України, потребують систематизації та уточнення [2, с. 65]. Найбільш типовою в доктрині кримінального процесу є класифікація повноважень слідчого судді на п'ять груп залежно від змісту та характеру питань, вирішення яких віднесено законом до його компетенції: 1) про застосування заходів забезпечення кримінального провадження; 2) про проведення слідчих (розшукових) дій; 3) про проведення негласних слідчих (розшукових) дій; 4) розгляд скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора під час досудового розслідування; 5) вирішення інших процесуальних питань, що потребують неупередженого розгляду [3]. Інші вчені розширювали визначену класифікацію шляхом доповнення або виділення окремих повноважень. Так, наприклад, О. Попелюшко класифікував повноваження слідчих суддів за критерієм предмета правового регулювання, якому значною мірою відповідає структурна побудова КПК на розділи, глави, параграфи, статті та норми статей на дев'ять груп, а саме: 1) повноваження, пов'язані із застосуванням заходів забезпечення кримінального провадження в широкому значенні цього поняття; 2) повноваження, пов'язані з розглядом та вирішенням питань щодо надання дозволу на проведення визначених у законі слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, які спрямовані на збирання сторонами, насамперед стороною обвинувачення, доказів; 3) повноваження з розгляду та вирішення скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого та прокурора; 4) повноваження, видами яких є збирання доказів шляхом допитів та призначення експертизи; 5) повноваження, пов'язані із поновленням та встановленням процесуальних строків; 6) повноваження із розгляду та вирішення питань про відводи; 7) повноваження слідчого судді полягає у вирішенні на стадії досудового розслідування долі речових доказів; 8) повноваження слідчого судді зводиться до того, що тільки на підставі його ухвали вирішується питання про використання інформації, отриманої в результаті проведення негласної слідчої (розшукової) дії про ознаки кримінального правопорушення, яке не розслідується у цьому кримінальному провадженні, в іншому кримінальному провадженні (ч. 1 ст. 257 КПК); 9) це низка так званих загальних обов'язків (повноважень) слідчого судді щодо захисту прав людини, закріплених у ст. 206 КПК, а також у ст. 567 цього Кодексу, реалізація яких полягає у безпосередньому, за власною ініціативою здійсненні ним дій та прийнятті рішень, спрямованих на поновлення свобод незаконно ув'язнених осіб та прав осіб, що перебувають під вартою, на захист інших, передбачених у цих статтях прав та інтересів цих осіб [4, с. 146-147], [5]

Проте наведена класифікація не є і не може бути повною, оскільки до КПК України постійно вноситься чисельна кількість змін, якими постійно змінюються повноваження слідчих суддів. Так, на сьогодні, на підставі системного аналізу чинного кримінального процесуального законодавства пропонуються наступні групи повноважень: 1) повноваження під час прийняття рішень щодо застосування окремих заходів забезпечення кримінального провадження, у тому числі усіх запобіжних заходів і поміщення особи до приймальника-розподільника для дітей; 2) повноваження під час прийняття рішень щодо проведення окремих слідчих (розшукових) і негласних слідчих (розшукових) дій; 3) повноваження щодо проведення окремих слідчих (розшукових) дій; 4) повноваження щодо здійснення захисту прав людини в порядку ст. 206 КПК України; 5) повноваження під час вирішення заяв про відвід; 6) повноваження під час прийняття рішень про продовження строків досудового розслідування; 7) повноваження під час розгляду скарг на рішення, дії та бездіяльність органів досудового розслідування чи прокурора; 8) повноваження під час прийняття рішень про знищення, передачу для технологічної переробки або для реалізації речових доказів за відсутності згоди власника; 9) повноваження під час прийняття рішень щодо встановлення строку ознайомлення з матеріалами кримінального провадження; 10) повноваження під час прийняття рішень щодо здійснення спеціального досудового розслідування; 11) повноваження в межах здійснення міжнародного співробітництва; 12) повноваження під час прийняття рішень про конфіскацію речей і предметів або про передачу їх на зберігання до звільнення засудженого [6, с.54].

В межах нашого дослідження, пропонуємо окремо розглянути повноваження слідчого судді щодо проведення окремих слідчих (розшукових) ді, а саме: проведення допиту під час досудового розслідування в судовому засіданні, що передбачений ст. 225 КПК України. Такий допит проводиться у виняткових випадках, пов'язаних із необхідністю отримання показань під час досудового розслідування, якщо через існування небезпеки для життя і здоров'я особи, її тяжкої хвороби, наявності інших обставин, що можуть унеможливити її допит в суді або вплинути на повноту чи достовірність показань. Сторона кримінального провадження, представник юридичної особи, стосовно якої здійснюється провадження, мають право звернутися до слідчого судді із клопотанням провести допит такої особи в судовому засіданні, в тому числі одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб. У цьому випадку допит здійснюється у судовому засіданні в місці розташування суду або перебування хворої особи в присутності сторін кримінального провадження

з дотриманням правил проведення допиту під час судового розгляду. Неприбуття сторони, що була належним чином повідомлена про місце та час проведення судового засідання, для участі в допиті особи за клопотанням протилежної сторони не перешкоджає проведенню такого допиту в судовому засіданні. Допит особи згідно з положеннями цієї статті може бути також проведений за відсутності сторони захисту, якщо на момент його проведення жодній особі не повідомлено про підозру у цьому кримінальному провадженні. [7].

Актуалізація проведення таких допитів збільшилася після початку повномасштабної військової агресії в Україні, особливо – щодо проведення допитів малолітніх потерпілих, що постраждали від сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом (далі-СНПК). Наразі зафіксовано 231 випадок СНПК, здійснених на тимчасово окупованих територіях, з них – 13 фактів сексуального насильства окупантів щодо неповнолітніх. Проте, на жаль, реальна кількість таких злочинів набагато більша, оскільки доступ до інформації додатково обмежено через те, що деякі постраждалі діти виїхали з батьками за кордон або залишаються на тимчасово окупованих територіях. Крім того, є неповнолітні, яких примусово вивезено у Російську Федерацію (далі –РФ), – зв'язок з ними втрачено [8].

Основним джерелом доказів у кримінальних провадженнях щодо СНПК наразі є показання, отже під час розслідування СНПК неповнолітніх – допит неповнолітніх потерпілих відіграє ключову роль. Під час проведення вищезазначеної слідчої (розшукової) дії, уповноважені особи повинні керуватися нормами національного законодавства та міжнародного права, а також враховувати найкращі міжнародні практики.

Здійснений раніше нами аналіз законодавства щодо процедури проведення допитів неповнолітніх, які постраждали від СНПК, дозволяє зробити висновок, що в цілому норми національного законодавства відповідають міжнародним стандартам проведення таких видів допитів, окрім вимог, що регламентовані в п. с, d, е, ст. 35 Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25 жовтня 2007 року, а саме щодо: с) проведення опитувань дитини особою, спеціально підготовленою для цих цілей; d) проведення всіх опитувань дитини одними й тими самими особами, якщо це можливо та це доцільно; е) якомога меншої кількості опитувань і настільки, наскільки це є вкрай необхідним для цілей кримінального провадження [9].

До внесення відповідних змін до КПК, було запропоновано задля усунення вищезазначених прогалин та з метою мінімізації повторної травматизації неповнолітніх, що постраждали від СНПК, слідчим, дізнавачам та прокурорам частіше звертатися до слідчих суддів, які пройшли спеціальну підготовку щодо проведення таких допитів, з клопотанням про проведення виїзних судових засідань до спеціально обладнаних приміщень («зелені кімнати», центри «барнахус», «кризові кімнати, дружні до дитини») для здійснення допитів неповнолітніх свідків та потерпілих в порядку ст. 225 КПК або проводити такі допити у режимі відеоконференції під час досудового розслідування в порядку ст. 232 КПК, з урахуванням вимог ст. 615 КПК України[10] [11].

Окрім цього, усім суб'єктам, які проводять такі допити рекомендовано змінити підходи в проведенні допитів, а саме – здійснювати їх за методикою процесуального інтерв'ю [12] та з урахуванням Міжнародного протоколу із документування та розслідування сексуального насильства в конфлікті [13], виходячи з базового правила – «не нашкодь» та поваги до автономії постраждалих.

Так, останніми роками науковці та практики у цій сфері поставили собі за завдання підвищення якості отримання інформації в процесі розслідування за допомогою структурованих протоколів дитячих інтерв'ю. Сьогодні Ісландія, Швеція та Фінляндія активно розпочали впровадження протоколу NICHD [14], який був розроблений професором Майклом Лембом та колегами з Національного інституту здоров'я дітей та розвитку людини (NICHD – National Institute of Child Health and Human Development) [15]. Протокол NICHD заснований на дослідженні розвитку пізнавальних та комунікативних здібностей у дітей та методах їх опитування, що розширюють можливості дітей в наданні точної інформації про травматичну подію. Процес інтерв'ювання за протоколом NICHD зосереджений на посиленій соціально-емоційній підтримці інтерв'юєрів, щоб підвищити здатність дитини надати якомога точнішу інформацію про пережиту подію. Використання структурованих протоколів інтерв'ю, таких як протокол NICHD, є важливим кроком у вирішенні головної мети – створення усіх необхідних умов для опитування та зниження стресу для дітей – потерпілих від СНПК [16]. Протокол NICHD є одним із найбільш широко використовуваних на міжнародному рівні протоколів опитування дітей-свідків. Вищезазначений протокол був розроблений з врахуванням розвитку дитини, включаючи лінгвістичні здібності, можливостей відновлення пам'яті, навіювання, поведінки інтерв'юєра та наслідків пережитої травми і стресу. Цей протокол інтегрує останні наукові знання про функції пам'яті та навіюваність пам'яті дітей і застосовується в опитуванні дітей, які постраждали від сексуального або фізичного насильства.

Допит за методикою процесуального інтерв'ю по вищезазначеному протоколу здійснюється за наступним алгоритмом:

Вступний етап інтерв'ю.

Вільна розповідь та постановка запитань. Традиційні прийоми для опитування дітей, які використовувалися в практиці правоохоронних органів раніше, вважалися стресовими для опитуваного та не мали на меті одержання достовірної інформації. Упереджені інтерв'юєри та недоречні методи (наприклад,

постановка навідних питань, позування перед опитуваним, навіювання), а також конкретизовані запитання можуть призвести до відчуження опитуваної особи, ненадійної оцінки та спотворення доказів, а це, в свою чергу, матиме негативні наслідки з юридичної точки зору. Недоречні методи можуть мати емоційний та психологічний вплив на дітей і призвести до зайвого стресу, розгубленості і труднощів при відповідях на подальші запитання. Структура протоколу NICHD, яка докладно описана в кількох публікаціях професора Лемба та його колег, охоплює всі етапи процесуального інтерв'ю. На вступному етапі інтерв'юер представляється, роз'яснює дитині, що буде відбуватися під час опитування, а саме: детально описати події та говорити лише правду, а також роз'яснює основні правила інтерв'ю, включаючи те, що дитина може сказати «я не пам'ятаю» або «я не розумію» або виправити інтерв'юера, коли це потрібно. Наступний етап побудови контакту, який покликаний створити спокійне сприятливе середовище для дітей, – дитині пропонується детально описати нещодавно пережиту нейтральну або позитивну подію. Професор Лемб підкреслює, що цей етап призначений для ознайомлення дітей із відкритою розповіддю, демонструючи при цьому конкретний рівень деталізації події, який очікується від них [15]. Інтерв'юер повинен перейти до конкретних запитань, сфокусованих на певному моменті лише якщо дитина не розуміє про яку подію вона повинна розповісти. Якщо дитина налаштована розмовляти, то початковий етап розпочинається із відкритого запитання «розкажіть мені все ...» і тут також застосовуються складові вільного пригадування. Як тільки вільна розповідь завершена, інтерв'юер пропонує дитині вказати, чи стався інцидент «один раз чи більше одного разу», а потім обережно переходить до вивчення інформації, що стосується самої події, використовуючи запитання на кшталт «що сталося пізніше?» та уточнюючі запитання (наприклад, «раніше ви згадували про (особу / об'єкт / дію). Розкажіть мені про це все»), посилаючись на деталі, які вже згадувалися дитиною, щоб отримати «незабруднену» інформацію про імовірний інцидент. Лише після вичерпного вільного пригадування, інтерв'юери переходять до точних запитань, які стосуються деталей, що вже раніше згадувалися дитиною, щоб отримати інформацію стосовно конкретного моменту. Якщо все ще не вистачає важливих деталей, інтерв'юери тоді задають конкретні питання, на які можна дати однозначну відповідь, в основному «так» або «ні» або питання, які мають певні варіанти відповідей. Питання-припущення чи навідні питання в цьому випадку є неприпустимі. Незалежно від існуючих додаткових факторів чи здібностей опитуваної особи, на інтерв'юери лежить відповідальність зібрати максимальну інформацію, яку може надати опитувана особа. Щоб таке інтерв'ю було ефективним, слід дотримуватися таких етапів як: встановлення психологічного контакту – вільна розповідь – постановка відкритих запитань.

Встановлення психологічного контакту. Контакт встановлюється між інтерв'юером та опитуваним. Це дозволяє встановити основоположні правила проведення інтерв'ю, дослідити розуміння дитиною різниці між істиною та брехнею та допомагає інтерв'юеру у встановленні рівня здібностей дитини та усвідомлення нею того, що трапилося. Інтерв'юери повинні бути чуйними до дитини протягом усього інтерв'ю, оскільки це безпосередньо впливатиме на психологічний стан дитини. Загальновизнано, що чим комфортніше почувається опитувана особа, тим більше інформації вона може надати.

Структурований протокол інтерв'ю. Незважаючи на рекомендації експертів, слідчі відчувають труднощі з практикою відкритого методу опитування. Специфіка інформації, яку потрібно отримати, незвична природа методики відкритого стилю опитування та труднощі у розмежуванні відкритих і закритих запитань – це проблеми, з якими стикається більшість інтерв'юерів.

Типова структура протоколу з процесуального інтерв'ю, рекомендована NICHD: Знайомство. Встановлення психологічного контакту. Виявлення епізодичної пам'яті. Перехід до змістовних питань. Дослідження події. Перерва. Одержання інформації, яка не згадувалася дитиною. Дії, якщо дитина не може пригадати очікувану інформацію. Узагальнення інформації (надання доказів, підготованих слідчим). Завершення. Нейтральна тема.

Для ефективності застосування такого протоколу слід дотримуватися наступних умов: Навколишнє середовище, що не відволікає увагу дитини, є сприятливим. Дозволити дитині відчути себе вільно і невимушено. Роз'яснити, як детально слід розповісти про подію, яка відбулася. Використовувати відкриті запитання для отримання інформації. Намагатися занурити дитину у контекст події, яка відбулася.

Відеозапис інтерв'ю. Відеозапис забезпечує цінність отриманої інформації, фіксуючи вербальні, поведінкові та інші ознаки дитини. Більшість дослідників вважають саме відео запис інтерв'ю найкращою практикою його фіксації. У деяких країнах (наприклад, в Ірландії) законом про докази для кримінального провадження від 1992 р. передбачений обов'язковий відеозапис інтерв'ю з особою, яка не досягла 14 років або особою, яка має розумові відхилення. Цей відеозапис використовується в суді як доказ і особа не зобов'язана з'являтися в суд для дачі показань. Якщо ж потерпілим від сексуального насильства є дитина старше 14 років, відеозапис інтерв'ю не проводиться. Для того, щоб захистити дітей – потерпілих або свідків злочинів сексуального насильства, потрібно встановити чіткі правила щодо того, хто має доступ до таких записів, їх транспортування в упаковці із відповідним захистом, їх правильного зберігання та захисту від негативних факторів, утилізації тощо. Звісно, з появою нових цифрових технологій є можливість забезпечити більш якісний відеозапис [16; 17].

Висновки: В науковій літературі відсутні єдині підходи щодо визначення повноважень слідчого судді під час здійснення кримінального провадження. З урахуванням змін до законодавства найбільш

оптимальною вважається розподіл повноважень слідчого судді в залежності від напрямів його діяльності на 12 груп. Через підвищену актуалізацію проведення допитів малолітніх потерпілих, що постраждали від СНПК, окремо розглянуто повноваження слідчого судді щодо проведення допиту під час досудового розслідування в судовому засіданні, що передбачений ст. 225 КПК України. Зроблено висновок щодо доцільності звернення слідчим, дізнавачам та прокурорам з метою мінімізації повторної травматизації неповнолітніх, що постраждали від СНПК, до слідчих суддів, які пройшли спеціальну підготовку щодо проведення таких допитів, з клопотанням про проведення виїзних судових засідань до спеціально обладнаних приміщень для здійснення допитів неповнолітніх свідків та потерпілих в порядку ст. 225 КПК та здійснювати такі допити за методикою процесуального інтерв'ю з використанням структурованих протоколів.

Список використаних джерел:

1. Макаров М.А. Судовий контроль у кримінальному процесі: теоретичні та правові основи : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09 / Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2018. 38 с.
2. Роль слідчого судді у кримінальному провадженні: звіт за результатами дослідження / Белоусов Ю., Венгер В., Орлеан А., Крапивін Є., Шапутько С., Яворська В.; за заг.ред. Белоусова Ю. К.2020. 252 с.
3. Сиза Н. П. Повноваження слідчого судді щодо здійснення судового контролю у кримінальному процесі України. *Часопис* Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2012. № 2(6). 200 URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2012/n2/12snpkpu.pdf>
4. Попелюшко В. Слідчий суддя у кримінальному провадженні: процесуальний статус та процесуальні функції. *Право України*. 2013. № 11. С. 145–153/
5. Рогальська В.В. Броневицька О.М. Повноваження слідчого судді у кримінальному провадженні. Кримінальна юстиція :реалії та перспективи: матеріали круглого столу (м. Львів, 11.06.2021р.) Львів: ЛьвДУВС, 2021. С. 289-294
6. Шаповалова І.С., Рогальська В.В. Застосування практики Європейського суду з прав людини слідчим суддею місцевого загального суду під час здійснення судового контролю монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 274с.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України: прийнятий Верховною Радою України від 13.04.2012 р. No 4651-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
8. Інтерв'ю із Діденко Іриною – начальником управління процесуального керівництва досудовим розслідуванням та підтримання публічного обвинувачення у кримінальних провадженнях про злочини, пов'язані із сексуальним насильством, Департаменту протидії злочинам, вчиненим в умовах збройного конфлікту, Офісу Генерального прокурора <https://life.pravda.com.ua/columns/2023/06/19/254923/>
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства, ратифікована Законом України № 4988-VI від 20.06.2012 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#n2
10. Рогальська В.В. Процесуальний порядок проведення допиту неповнолітньої особи, що постраждала від сексуальної експлуатації та сексуального насильства: відповідність національного законодавства міжнародним вимогам. Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти: матер.міжнар. наук-практ.конф. (Дніпро, 13 березня 2020 р.) Дніпро: ДДУВС. С.330-332
11. Рогальська В.В. Національні та міжнародні стандарти проведення окремих видів допитів. *Правова позиція*. 2022; 4 (37) с. 275-278
12. Розкажи мені що сталося, або зізнайся. Дослідження про процесуальне інтерв'ю. Аналіз міжнародного досвіду. Опис узагальненої моделі. Аналіз національної системи підготовки та практики. /Ю. Белоусов, О. Броневицька, С. Деркач, В.Луцик, А.Орлеан, В. Рогальська, Т.Філоненко, В.Яворська. К.: Процесуальне інтерв'ю в Україні, 2020. 232с.
13. Міжнародний протокол із документування та розслідування сексуального насильства в конфлікті URL: <https://drive.google.com/file/d/1hyXUDAZMBfNAP4i7kaOp3oM46oMtwM4m/view>
14. Baugerud G.A., Johnson M.S. The NICHD Protocol: Guide to Follow Recommended Investigative Interview Practices at the Barnahus?. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-58388-4_6#citeas
15. Lamb, Michael, Kathleen Sternberg, and Phillip Esplin. Conducting Investigative Interviews of Alleged Sexual Abuse Victims. *Child Abuse and Neglect*. 1998. # 22. P. 813–823 (P. 813).
16. Броневицька О.М. Процесуальне інтерв'ю дитини, яка зазнала сексуального насильства. Теоретико-прикладні проблеми правового регулювання в Україні (м. Львів, 06 грудня 2019 року). Львів. ЛьвДУВС. 2019. С. 324-328.
17. Броневицька О.М. Застосування протоколу NICHD при проведенні процесуального інтерв'ю дитини. Збірник матеріалів першої міжнародної конференції «Кримінальна юстиція під час підготовки майбутніх суддів, прокурорів та слідчих в контексті європейських стандартів». Львів (жовтень 2020 року), 2020. С. 111-120.